

[Første næstformand.]1) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om saltvandsfiskeri.

2) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om saltvandsfiskeri. (Om pligt til i visse tilfælde at løse fisketegn, om oprettelse af en fond til ophjælpning af fiskebestanden samt om opsynsmænd) [af Bjørn Larsen m. fl.].

3) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om ferskvandsfiskeri. (Om pligt til i visse tilfælde at løse fisketegn og om oprettelsen af en fond til ophjælpning af fiskebestanden) [af Bjørn Larsen m. fl.].

4) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til folketingsbeslutning om erstatning ved skadevirkninger som følge af offentligt foranstaltede, almindelige vaccinationer [af P. E. Eriksen m. fl.].

Mødet hævet kl. 13⁴⁷

53. møde.

Fredag den 14. april kl. 10.

Første næstformand (From): Udvalget angående forslag til lov om ændring af lov for Grønland om indførselsafgifter m. v. har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Medlem af folketinget Bernhard Baunsgaard har meddelt mig, at han ønsker til ministeren for kulturelle anliggender at stille følgende spørgsmål:

„Hvilke oplysninger kan ministeren give om, hvordan det går med udarbejdelsen af forslaget om naturfredning?“

Medlem af folketinget Lembourn har meddelt mig, at han ønsker til finansministeren at stille følgende spørgsmål:

„Vil ministeren overveje muligheden af at fritage bøger og noder for merværdiomsætningsafgift?“

De to spørgsmål vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommende spørgetid.

Den første sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om saltvandsfiskeri.

(Lovforslaget (nr. 124) findes i tillæg A. sp. 2593, fremsættelsen i tidenden sp. 2532).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Poul Dalsager: Det af ministeren fremsatte lovforslag om ændring i lov om saltvandsfiskeri ser jo i sig selv ubetydeligt ud. Studerer man imidlertid bemærkningerne til lovforslaget og fremsættelsestalen, bliver man klar over, at den foreslåede ændring kan få en ikke ringe betydning fremover, og man må nok være indstillet på, at debatten om de problemer, det drejer sig om, nemlig en udvidet adgang til direkte landinger af udenlandske fartøjer i danske havne, vil holde sig levende i den kommende tid ikke mindst i fiskeriorganisationerne, hvor der jo er modstand mod forslaget. Når jeg ser, at det ærede medlem hr. Henry Sørensen nu har begivet sig hen til ordførerbordet, er jeg også klar over, at lovforslaget ikke kommer helt let og ubesværet igennem det høje ting; vi skal nok få nogen diskussion om det.

Der har jo i mange år eksisteret en aftale om svenske fiskerfartøjers landingsret i danske havne, og alle, der har kendskab til problemerne, vil vist indrømme, at uden de svenske landinger ville fremgangen i danske fiskeindustrivirksomheder og fremgangen i den danske eksport af fisk og fiskeprodukter ikke tilnærmelsesvis have været så stor, som den jo rent faktisk heldigvis har været. Dette skal ikke opfattes som nogen kritik af danske fiskere, hvis muligheder for at tilfredsstille efterspørgslen er begrænsede af i hvert fald to væsentlige ting, nemlig for

[Poul Dalsager.]

det første deres antal og for det andet vejrforholdene.

Hvis vi ser på udviklingen, når det drejer sig om en for fiskeindustrien så vigtig vare som konsumsild, viser det sig, at de danske og svenske landinger i årene 1963-1965 har været på henholdsvis 47.000 t, 33.000 t og 34.000 t, mens de tilsvarende landinger i de, i hvert fald hvad vejrforholdene angår, vanskelige år 1966 og 1967 var faldet til 23.000 t og 24.000 t, altså en decimering med ca. en tredjedel. Det er klart, at når fiskeindustrien har indstillet sig på de store tilførsler, har investeret i produktionsapparatet, har sikret sig den fornødne arbejdskraft og sidst, men ikke mindst, har afsluttet aftaler med udenlandske købere om levering af disse produkter, er det en alvorlig situation ikke at kunne fremskaffe de nødvendige råvarer i form af friske, første-klasses fisk.

Den store nedgang i de direkte landinger, som jeg her har omtalt, har også givet sig udslag i en stærk forøgelse af, hvad man kalder den kommercielle import af fisk fra udlandet. I januar-februar måned 1967 er der således importeret ca. 3.500 t konsumsild fra Norge, fortrinsvis til nordjyske fiskerihavne. Denne import kan foregå uhindret, efter at de fleste fiskearter fra 1. januar 1967 er overført til friliste; men jeg tror, at alle sagkyndige vil være enige om, at direkte landinger til supplerende af de danske og svenske landinger, eksempelvis fra norske fartøjer, ville være ønskelige fremfor den kommercielle import. Kvaliteten af den direkte landede fisk vil i reglen være betydelig bedre. Landingerne skulle da sælges over de danske fiskeauktioner, hvilket både omsætningsmæssigt og beskæftigelsesmæssigt ville være en fordel.

Der er altså 3 vigtige grunde til, at jeg på mit partis vegne kan anbefale lovforslaget til vedtagelse. For det første hensynet til fiskeindustrien, der så vidt muligt må sikres kontinuerlig drift, en hensigtsmæssig udnyttelse af produktionsapparat og en rimelig mulighed for at opfylde de leveringsaftaler til udlandet, som man har indgået. For det andet hensynet til beskæftigelsen. Som det vil være alle bekendt, lægger vi i socialdemokratiet meget stor vægt på beskæftigelsesforholdene. Vi har i denne vinter

i de nordjyske fiskeriområder med de vanskelige forhold, som fiskeriet har haft, kunnet observere stigende ledighed inden for de grupper af arbejdskraft, der har deres beskæftigelse i dette erhverv. For det tredje mener jeg, at lovforslaget, når alt kommer til alt, vil være til gavn for de danske fiskere. Ingen her i det høje ting vil jo være interesseret i at foretage noget, som kan skade vore egne fiskere. Jeg tror, vore egne fiskere vil have fordel af, at fiskeindustrien er udbygget og fungerer så godt som muligt, og at den kan opfylde indgåede aftaler med udlandet. De fangster, som vore egne fiskere ilandbringer, vil også herved kunne afsættes på en rimelig måde og til rimelige priser.

Der er dog et spørgsmål, jeg gerne i den forbindelse vil rejse over for ministeren. I en notits i dagbladet Aktuelt fra den 11. april berettes der om to danske fiskerbåde, der har måttet smide 5.000 kg rejer i havet oppe ved Norge, fordi de er blevet afvist i norsk havn. Ifølge notitsen, som jeg vil tillade mig at citere et par sætninger fra, udtaler direktør Lars Storberget fra fabrikken „Skagerakfisk“ over for Christianssands Tidende, at

„danskerne må forstå forbuddet, idet der også i Danmark er gennemført kategorisk forbud for norske fiskere.“

Jeg vil gerne i den forbindelse spørge ministeren, om der er mulighed for ved forhandlinger med de norske myndigheder at opnå en vis gensidighed på dette område, hvis vi nu med dette lovforslag skrider til nogen lempelse af de danske forhold. Det kunne måske i hvert fald føre til, at de danske fiskere bedre kunne acceptere den ændring, der her er foreslået.

Med disse bemærkninger vil jeg gerne anbefale lovforslaget til hurtig vedtagelse her i det høje ting.

Henry Sørensen: I indledningen til sin fremsættelsestale for nylig til det nu vedtagne lovforslag om Kongeriget Danmarks Fiskeribank understregede fiskeriministeren, at det danske fiskerierhverv i en årrække har været inde i en betydelig udvikling, som har givet sig udslag i stigende fangster og øget eksport. Samtidig har der fra industriens side, sikkert ikke med urette, været gjort stærkt opmærksom på stigende afsætningsvanskeligheder på vore udenlandske mar-

[Henry Sørensen.]

keder for fisk og fiskeriprodukter — dette ikke mindst som en forklaring på de lavere priser, som de danske fiskere nu snart i en længere periode har måttet sælge deres fangster til.

Når man tager disse ting i betragtning, må man rent umiddelbart spørge sig selv: hvad er det da for en import, fiskeriministeren nu ønsker bemyndigelse til at tillade? Ser man bemærkningerne til lovforslaget og fiskeriministerens skriftlige fremsættelse igennem, ser man, at det, der sigtes på, er en ilandbringelse fra udenlandske fartøjer af fisk hentet direkte fra fiskepladserne — i vidt omfang de samme, hvorpå de danske fiskere fisker — som skal afhjælpe det, der kaldes mangelsituationer. Den direkte import over land, som jo nu er fuldstændig liberaliseret, hævdes ikke at kunne afhjælpe sådanne mangelsituationer, idet den udenlandske fisk har vanskeligheder ved at svare til de danske kvalitetskrav, og de bilaterale aftaler, der efter saltvandsfiskeriloven er adgang til at træffe med andre nationer, og som vi f. eks. har afsluttet med Sverige og måske får afsluttet inden længe med Norge, hjælper ikke herpå, idet disse hævdes ikke at være tilstrækkelig smidige.

Det er derfor naturligt allerførst at spørge: hvad forstås ved mangelsituationer, hvornår har de foreligget, hvem skal fiskeriministeren støtte sig til, når det skal afgøres, om sådanne mangelsituationer fremtidig foreligger, og kan der f. eks. ikke blot foreligge det, at udenlandsk subsidieret fisk ønskes brugt til at trykke de danske førstehåndspriser yderligere? Rent bortset herfra må jeg derudover rent generelt spørge fiskeriministeren: hvorfor kan mangelsituationer ikke lige så vel løses under bilaterale aftaler, der tager højde for sådanne situationer? Det danske fiskeri, inden for hvilket det foreliggende lovforslag jo har mødt kompakt modstand, har indtaget det hovedsynspunkt, at direkte landinger fra udenlandske fartøjer af fangster direkte fra fiskefelterne kun bør ske som led i sådanne bilaterale aftaler, hvori det i forvejen er fastlagt, hvilke rettigheder af den ene eller den anden art, fiskerimæssigt og eksportmæssigt, de to lande skal have over for hinanden, og at de gensidige rettigheder og

forpligtelser skal fastlægges som led i sådanne aftaler, hvorunder selvfølgelig også mangelsituationer, for så vidt de måtte komme til at foreligge, kan afhjælpes.

Vi fra venstre må mene, at dette synspunkt er rigtigt. I alle lande gælder regler til sikring af statsborgernes eneret til udnyttelse af søterritoriet; hertil hører også de indre søterritoriets udnyttelse til landing af fangster, det såkaldte basisfiskeri, og at åbne herfor uden modydelse, og uden at det er som led i en mere almindelig aftale på fiskeriområdet, må være en højst betænkelig sag. Om de principielle sider af hele dette spørgsmål skal jeg senere fremsætte nogle bemærkninger og her foreløbig nøjes med at konstatere, at der i bemærkningerne til lovforslaget ikke er fremført nogen som helst argumentation for, hvorfor de såkaldte mangelsituationer ikke lige så vel kan afhjælpes i henhold til bestemmelser fastsat i en bilateral aftale, men at der nu absolut skal gives fiskeriministeren en meget vidtrækkende bemyndigelse til uden modydelse at give de udenlandske fiskerifartøjer adgang til at bruge danske havne som basishavne, for det er jo det, der sker, når ministeren skønner, at der foreligger mangelsituationer. Og hvad er så mangelsituationer? Er det, industrien tænker på, og som jeg før berørte, ikke nok så meget prismæssige situationer, hvor det kan betale sig for industrien at få adgang til landing af subsidieret, udenlandsk fisk? Vi kan vel alle være enige i, at det er at foretrække, at fisk til vor industri landes af danske fiskere; og hvilke bestræbelser i så henseende mener fiskeriministeren der skal være gået forud, før man kan tale om en sådan situation, at man bør henvende sig til udenlandske rederier? Er der fra industriens side givet noget tilsagn om at tilsikre de danske fiskere et sådant prisniveau, at de animeres til at levere netop den fisk, de enkelte virksomheder ønsker til netop den bestemte tid, de enkelte foretagender af kontraktmæssige grunde foretrækker, fremfor at fiske andre fiskearter, som det i øjeblikket betaler sig forholdsvis bedre at drive fiskeri efter?

Jeg vil også gerne spørge fiskeriministeren, om han har tænkt sig, at den direkte landede udenlandske fisk skal sælges på de danske offentlige auktioner, hvor den fri

[Henry Sørensen.]

prisdannelse fremkommer, eller om landingerne skal ske på grundlag af direkte aftaler mellem den pågældende danske industridrivende og de pågældende udenlandske fiskere eller deres rederier. Man må her huske på, at den danske fiskeindustri ikke har noget koordineret salgsskema eller udover nogen fælles form for markedspleje, som kan give den af fiskeriministeren efterlyste fasthed i afsætningen. Hver virksomhed er jo nok i sig selv, og hver enkelt virksomhed har sine problemer med hensyn til råstoftilførsler, salg og indbyrdes konkurrence, og de har dem formentlig også til forskellige tider. Det ser for mig ud, som om der her foreligger en opgave for industrien at tage fat på at løse; det tror jeg vil være heldigt for industrien selv og for vor afsætning som sådan, men selvfølgelig også for fiskerne, der da vil få ganske anderledes oversigt og fasthed i priserne i førstehåndsleddet og dermed i deres fiskeri til industrien.

Jeg tror også, at spørgsmålet om import udefra, hvis det overhovedet herefter bliver aktuelt, vil kunne forenkles betydeligt, nemlig allerede som følge af et ganske anderledes kendskab til det til enhver tid herskende aktuelle prisniveau på vore udenlandske markeder og i konsekvens heraf det niveau, førstehåndspriserne herhjemme med rimelighed vil rette sig efter. Herom hersker der i øjeblikket ingen større klarhed, og det er mit indtryk, at konservesindustrien, som jo har foranlediget denne sag rejst, heller ikke har vist nogen interesse i at skabe denne klarhed.

Ikke mindst på denne baggrund vil jeg gerne spørge, om ministeren tænker sig nogen sikkerhed for skadelige virkninger rent prismæssigt, som direkte landinger af subsidieret, udenlandsk fisk kan medføre for de danske fiskeres landinger. Jeg henviser her til det tilsvarende landingsforbud i den norske lov om Norges fiskerigrænser m. v. Heri hedder det, at kongen ved forskrift eller ved tilladelse i det enkelte tilfælde kan gøre undtagelser fra forbuddet dels ved overenskomst, som af hensyn til fiskerinæringen er indgået mellem Norge og fremmede stater — dette svarer altså til vor lovs bestemmelser om internationale aftaler, dog altså med den forskel, at hen-

synet til fiskerinæringen ikke er særlig fremhævet hos os — dels ved havari el. lign. — det er vist almindelig international kutyme — samt dels når ilandbringelsen ikke antages at ville modvirke stabile og gode pris- og afsætningsforhold ved førstehåndsomsætningen og den videre omsætning og eksport.

I Norge har man altså på forhånd sikret priserne i førstehåndsomsætningen og afsætningsforholdene i alle led, så deres stabilitet ikke bliver berørt af de udenlandske landinger, hvortil der undtagelsesvis ved kongelig resolution kan gives tilladelse, og det er nærliggende for mig at spørge fiskeriministeren: vil ministeren kunne tiltræde, at en tilsvarende sikkerhedsklausul for fiskerierhvervet som den norske kommer ind i det foreliggende lovforslag? Er det med en sådan tilføjelse uden interesse for ham og den del af fiskeindustrien herhjemme, som står bag ønsket om lovforslagets gennemførelse, eller finder ministeren måske, at det er en for stor indskrænkning i den bemyndigelse, han her udbeder sig af det høje ting? Endvidere: skal det være det danske fiskeeksportudvalg, hvori det udøvende fiskeris repræsentanter er i betydeligt mindretal, som er tænkt at skulle rådgive fiskeriministeren i de enkelte mangelsituationer?

Som jeg nævnte før, hænger den foreliggende sag, hvor talen er om at åbne for udenlandsk basisfiskeri, sammen med betydelige principielle spørgsmål om forbehold af fiskeriterritoriets udnyttelse for landets egne fiskere. Jeg henviser herved til bemærkningerne til lovforslaget om den nugældende saltvandsfiskerilov af 1965 § 1, stk. 5, hvori det fremhæves, at forbuddet mod om-ladning af fiskefangster på dansk fiskeriterritorium også omfatter forarbejdning og transport af fisk og fiskeprodukter direkte fra søen til danske landingspladser. Det svarer, så vidt jeg ved, til almindelig international opfattelse, og selv om handelsministeriet på daværende tidspunkt mente, at landinger direkte fra søen måtte ligestilles med anden import i valutalovens forstand, modsatte man sig dog ikke herfra den foreslåede klargørelse, idet man nøjedes med at konstatere, at bestemmelsen ville øge mulighederne for en udvidelse af liberaliseringen af importen på den bunden liste. Denne liberalisering har jo fundet sted

[Henry Sørensen.]

100 pct. pr. 1. januar 1967, bl. a. med det resultat, at udenlandsk ejede fisk har kunnet sendes til forarbejdning og forsyning med dansk emballage her.

Men dette har altså ikke været nok for fiskeriministeren; selve forbuddet mod landingsadgang, således som det indgår og også bør indgå i de danske fiskeres eneret til benyttelse af søterritoriet, skal nu yderligere angribes gennem en betingelsesløs bemyndigelse for fiskeriministeren til at perforere dette system. Vi finder fra venstre dette i allerhøjeste grad betænkeligt og af hensyn til imødegåelsen af de påberåbte mangelsituationer unødvendigt.

Spørgsmålet om ordningen af det danske fiskeriterritorium med udlandet kan nemlig, før vi venter det, blive aktuelt i forbindelse med vores indtræden i fællesmarkedet, hvor det er mit håb at vi fra nordisk side kan finde et samlet forhandlingsgrundlag og en enig nordisk optræden. Jeg vil så alvorligt, som det er mig muligt, henstille til fiskeriministeren at holde hestene så længe i stedet for at søge at bringe Danmark ind i en situation, hvor man allerede har givet køb og spillet sig de kort af hænde, som det kan være værdifuldt at have på hånden den dag, situationen får en ganske anden realistisk og aktuel baggrund end den, de anførte mangelsituationer i øjeblikket overhovedet vil kunne give den.

Jeg vil gerne slutte med at sige, at vi fra venstre er villige til i et udvalg at give lovforslaget en meget grundig behandling.

H. C. Toft: Da mit partis ordfører, hr. Hindkjær Pedersen, er forhindret i at være til stede på grund af sygdom, skal jeg på mit partis vegne fremføre nogle synspunkter vedrørende det lovforslag, fiskeriministeren her har fremsat.

Jeg vil gerne først og fremmest hæfte mig ved den bemyndigelse, der ifølge lovforslaget skal gives fiskeriministeren i loven om saltvandsfiskeri, idet fiskeriministeren kan meddele undtagelser, når det drejer sig om interesser for fiskeriet. Jeg vil dernæst gerne tilføje, at da de mange fiskerilove blev gennemført for et stykke tid siden, følte vi, at vi gav fiskeriministeren mange bemyndigelser, og vi var også betænkelige ved det. Når nu ministeren foreslår denne

ændring, drejer det sig altså om en bemyndigelse af handelspolitisk art, hvor forholdet er det, at ministeren alene afgør, om det er i fiskerierhvervets interesse, at der må foretages landinger af udenlandsk fisk. Det vil med andre ord sige, at det er fiskeriministeren, der bestemmer, om det er af interesse for industrien, eller det er af interesse for fiskeriet, og det vil med andre ord sige, at det er en bemyndigelse, hvorefter fiskeriministeren og han alene kan træffe denne afgørelse. I mange af de landbrugslove, vi har gennemført, er der også visse bemyndigelser til landbrugsministeren, men afgørelserne træffes dog så godt som altid efter indstilling fra et eller andet udvalg, der har tilknytning til det pågældende erhverv. Jeg vil derfor gerne rejse det spørgsmål — og mene, at vi må drøfte det i et udvalg — om det, hvis fiskeriministeren skal have denne bemyndigelse, så ikke ville være rigtigt, at der var et udvalg, som fiskeriministeren måtte være pligtig at lytte til, hvis indstilling han skulle rette sig efter.

Den bestemmelse, der findes i øjeblikket, hindrer altså i vidt omfang udenlandske fiskere i direkte at lande deres fangster i danske havne. Den betydning, det har haft for dansk fiskeri, tror jeg har været meget stor. Det, at danske fiskere ikke har langt til fangstpladserne, hurtigt kan bringe fisken i land og derefter få den gjort i stand og sætte den på markedet i udlandet, mener jeg har betydet, at dansk fisk har haft en større og bedre kvalitet, end mange andre landes fiskere har kunnet fremskaffe, og dermed også givet danske fiskere en langt større pris end andre. Spørgsmålet er jo, om vi ikke ved at give fiskeriministeren denne bemyndigelse står over for, at fiskeriministeren kan og vil åbne adgang for så store landinger fra udenlandske fiskerifartøjer, at man derved presser prisen ned på den fisk, som danske fiskere fanger. Jeg har forstået ministerens lovforslag sådan, at det kun er i særlige tilfælde, fiskeriministeren vil udnytte denne bemyndigelse. Men hvad er „særlige tilfælde“? Er det i lange perioder, eller er det i korte perioder? Jeg synes, at vi under udvalgsbehandlingen må have det klaret op, for det kan jo da ikke være sådan, at fordi der en kort overgang mangler dansk fisk til industrien, skal vi over en længere periode åbne adgang for

[H. C. Toft.]

udenlandske fiskere til at lande deres fangster her. Er danske og udenlandske fiskere konkurrencemæssigt ligestillet? Nej, det er de ikke, for vi ved, at en lang række af de udenlandske fiskere får subsidier af forskellig art, således at de konkurrencemæssigt på denne måde er bedre stillet end de danske.

Af de bemærkninger, jeg her er fremkommet med, vil ministeren forstå, at vi er betænkelige ved at give ministeren denne vidtrækkende handelspolitiske bemyndigelse. Vi ønsker det drøftet i et udvalg; men jeg vil gerne her sige, at det jo ikke kan være rigtigt, at vi først gennemfører en lovgivning, som har været af væsentlig betydning for dansk fiskeri igennem mange år, for så her at prøve at åbne en mulighed for at fjerne det grundlag, dansk fiskeri hidtil har kunnet fiske på, og som har givet dansk fiskeri gode økonomiske resultater.

Bjørn Larsen: Det foreliggende lovforslag, der vel dårligt kunne være formuleret kortere, har efter min mening både sine stærke og sine svage sider. Det positive ligger i, at en lovændring af den foreslåede art vil være i stand til at sikre, at fiskeindustrien får større mulighed for råvaretilførsler i vanskelige situationer som f. eks. de måneder med meget dårligt fiskevejr, vi lige har været igennem. Da mange menneskers tilværelse er afhængig af fiskeindustriens trivsel, må dette naturligvis skrives på lovforslagets kreditside. Desuden mener jeg ligesom hr. Poul Dalsager, at det vil være en fordel med direkte landinger i stedet for import af fisk, da man kvalitetsmæssigt vil nå op på et bedre niveau på denne måde. Yderligere mener jeg, at dette landingsspørgsmål må ses i direkte sammenhæng med indgåede aftaler og forsøg på at indgå aftaler om bilaterale landinger, sådan at vi kan hindre begivenheder som den af hr. Poul Dalsager nævnte.

Som alle andre bemyndigelseslovforslag har også dette sin svaghed, da lovens virke-

måde, efter hvad jeg kan se, i høj grad kommer til at afhænge af den myndighed, der skal skønne, om der foreligger behov for landing af udenlandsk fisk. Da fiskeindustrien efter lovforslagets tekst bliver sikret en langt større indflydelse end hidtil, kan dette efter min mening indebære mulighed for usaglig pression over for den bevilgende myndighed i tilfælde, hvor industrien øjner chance for øget profit. Meget afhænger altså af, om ånden i lovforslaget følges, og jeg for min part kunne godt ønske, at lovændringen var mere fyldig og afstak de nærmere retningslinjer bedre, da de aktive fiskere ellers under uheldige omstændigheder kan risikere at blive sorteper i dette spil.

Jeg mener, at der er en del ting, vi kan se på i et udvalg, og jeg for mit vedkommende kan tilsige mit partis velvillige medvirken dertil.

A. C. Normann: Det er det radikale venstres opfattelse, at det er nødvendigt, at fiskeriministeren i sine dispositioner på dette område må kunne handle under hensyn til det samlede fiskerierhvervs interesse, således at han kun kommer til at stå til ansvar for sine dispositioner over for folketinget og over for erhvervsorganisationerne og disses medlemmer. Man kunne ellers meget vel tænke sig en række tilfælde, hvor fiskeriministeren ville være ganske ude af stand til at disponere med tilstrækkelig smidighed og f. eks. tillade landinger, der ikke var til skade for fiskerne i den givne situation, heller ikke efter disses egen opfattelse.

Derfor tror jeg, det vil være praktisk, at ministeren får sit ændringsforslag til saltvandsfiskeriloven eller et lignende ændringsforslag gennemført, og jeg vil gerne nævne, at det vil være rimeligt, at der bliver tale om gensidighed. Danske fiskere kan jo nu og da have interesse i landinger i Norge og i Tyskland, og vi ved alle, at vi i England, hvor problemet er helt anderledes, fordi englænderne vel meget sjældent har interesse i landinger herovre hos os, nyder

[A. C. Normann.]

godt af adgangen til landinger af meget store kvanta. Men jeg har ikke med disse bemærkninger taget nogen stilling til, om ministerens og ministeriets hidtidige administration med hensyn til import af fisk udefra har været den rette eller ej. Jeg har hørt en del kritik af den; jeg har hørt en del ængstelse for, at importen af fisk over land undertiden skulle presse priserne herhjemme, og en hel del kritik af, at vi ad den vej ikke har fået så gode kvaliteter frem, som jeg synes det må være en betingelse fra dansk side at vi får. Der er næppe nogen tvivl om, at den vældige stigning i den danske fiskeriekspert i den sidste halve snes år hovedsagelig skyldes, at vi i overensstemmelse med en effektiv kvalitetskontrollov har formået at højne kvaliteten af vore eksportfisk ganske overordentlig stærkt. Men man synes jo, at den diskussion, der har været i gang mellem fiskere, fabrikanter og eksportører, en skønne dag burde kunne afsluttes, efter at der har dannet sig fornuftige sædvaner for administrationen, og det er da klart i fiskeriets interesse, at industrierne i land kan holdes i gang også i sådanne perioder, hvor der ikke er tilstrækkeligt med danske forsyninger af råvarer, bl. a. fordi de danske industrier ellers ikke kan holde fast på den fornødne arbejdskraft; det er jo en umulighed, hvis der ikke er tale om ret stabil beskæftigelse. På den anden side er fiskerne ængstelige for en administration, der medfører, at priserne på auktionerne bliver presset nedad, og jeg har hørt ønsker fremført om — jeg lagde desværre ikke mærke til, om det ærede medlem hr. Henry Sørensen nu også ønskede det — at der skulle være tvangsaflevering af sådanne fisk på danske auktioner. Det ville jeg være meget, meget betænkelig ved; men man kunne jo tage under overvejelse at lade et udvalg tale med om de retningslinjer, efter hvilke fiskeriministeren skulle administrere denne lovgivning, i alt fald igennem en periode. Der sidder jo i det såkaldte eksportudvalg, så vidt jeg husker, repræsentanter for de to landsorganisationer, samtidig med at der sidder repræsentanter for de andre organisationer, vel nok alle de organisationer, der har en direkte interesse i en fornuftig gennemførelse af denne sag. Ville det ikke være

en tanke til overvejelse i udvalget, om man kunne koble eksportudvalget eller et særligt udvalg ind på opgaven med at tilrettelægge disse nye retningslinjer, indtil de var kommet til at ligge i et fast leje?

Vi er altså i det radikale venstre villige til at høre argumenter i udvalget, men er også på forhånd tilbøjelige til at ville være med til en liberalisering af saltvandsfiskeriloven på dette område.

Antonsen: Vi vil gerne medvirke til, at der bliver skabt denne adgang til en mere kontinuerlig tilførsel af fisk til den danske fiskeindustri og den danske fiskeeksport, således at man ikke, fordi erhvervet svigter for fiskerne, også automatisk kommer i den situation, at fiskeindustrien og fiskeeksporten går i stå. Hvorledes det helt præcis skal arrangeres, om det skal være netop som foreslået, eller om de af hr. Henry Sørensen fremførte bemærkninger vil kunne danne grundlag for en anden organisation, kan naturligvis diskuteres og vil blive diskuteret i udvalget; men vi vil gerne give principiell tilslutning til, at der sikres denne mere kontinuerlige tilførsel også i perioder, hvor de danske fiskeres fangster svigter.

Med hensyn til de tilfælde, hvor adgangen for udenlandske fiskere til at lande fisk i Danmark arrangeres i kraft af internationale overenskomster, vil vi naturligvis lægge vægt på, at man stiler efter gensidighed, således at man også letter afsætningsmulighederne for danske fiskere i perioder, hvor det danske fiskeri går for godt, så danske fiskere altså, når det er vanskeligt at få det hele afsat på hjemmemarkedet, får bedre muligheder for at afsætte fisk i udlandet.

Fiskeriministeren (Risgaard Knudsen): Bortset fra venstres ærede ordfører, hr. Henry Sørensen, var næsten alle øvrige ordførere mere eller mindre forstående over for det lovforslag, som vi her behandler, og jeg vil gerne takke ordførerne for de positive betragtninger, der her er fremkommet.

Jeg er selvfølgelig klar over, at der, som også flere ordførere har givet udtryk for, kan være enkelte spørgsmål foranlediget af det foreliggende lovforslag, som bør drøftes i et udvalg. Når jeg har sagt dette, kan jeg heller ikke afholde mig fra at lade falde den bemærkning, at da jeg sad og hørte

[Fiskeriministeren.]

venstres ærede ordfører, fik jeg faktisk det indtryk, at man i venstres folketingsgruppe var af den opfattelse, at jeg var lovlig liberalt indstillet; det synes jeg skal siges ved denne lejlighed, og jeg vil da også gerne tilkendegive, at efter min opfattelse var det ikke nogen liberal tale, som venstres ordfører holdt her i dag. Ganske vist er jeg vidende om, at dagbladet Vestkysten vel ikke for tiden er noget populært venstreblad i venstres folketingsgruppe; men jeg tror alligevel, det vil være klogt, om de af venstres medlemmer, der kommer med i et efterfølgende udvalgsarbejde, hæfter sig ved de betragtninger, der står anført i en leder i dagbladet Vestkysten for den 11. marts i år. Jeg har vel lov til at gå ud fra, at denne leder er skrevet af dagbladets ansvarlige redaktør, forhenværende fiskeriminister Knud Rée, og Knud Rée har jo en vis baggrundsviden for at tale med om disse spørgsmål.

Jeg vil gerne citere et enkelt afsnit i denne leder, nemlig det, hvor forhenværende fiskeriminister Knud Rée skriver:

„Det indeholder“ — altså lovforslaget — „rimelige ideer, og loven vil blive mere smidig og håndterlig, hvis hans forslag vedtages i folketinget.“

Jeg synes, det skal siges ved denne lejlighed, og jeg tror som allerede sagt, det vil være klogt, at også venstres ordfører hæfter sig ved, hvad den tidligere fiskeriminister Knud Rée har skrevet om denne sag i dagbladet Vestkysten.

Må jeg dernæst gøre en enkelt bemærkning til de betragtninger, som hr. H. C. Toft fremførte. Jeg forstod på hr. H. C. Toft, at man i det konservative folkeparti var noget betænkelig ved at give den foreslåede bemyndigelse; på den anden side blev jeg også bibragt den opfattelse, at man i det konservative folkeparti alligevel var forstående over for lovforslaget, og hr. H. C. Toft var også inde på, om det ikke ville være rimeligt, at man, for så vidt man får den ønskede bemyndigelse, i hvert enkelt tilfælde, inden man giver adgang til udenlandske landinger, får spørgsmålet drøftet i et særligt udvalg. Denne tanke vil jeg ikke stille mig afvisende over for; der kan være et og andet, der taler for, at man er imødekommende over for den tanke, som hr.

H. C. Toft her har udkastet. For så vidt man skal tilgodese det, som hr. H. C. Toft her har efterlyst, ville det jo være nærliggende, at man i det efterfølgende udvalgsarbejde tog under overvejelse, om det ikke bør være fiskeriministeriets eksportudvalg, der skal have sådanne sager til høring; jeg tror i hvert fald, det vil være rigtigt.

Hr. Poul Dalsager var ligeledes inde på spørgsmålet om eventuelt at træffe gensidige aftaler i større omfang, end vi har i dag, og jeg tror også, at hr. Henry Sørensen berørte dette forhold. Vi har jo i øjeblikket kun én gensidig landingsaftale, det er den aftale, som nu gennem flere år har været løbende i forhold til Sverige, og denne aftale har jo været af stor betydning for det samlede danske fiskerierhverv; lad det være understreget. Jeg tror også, det vil være klogt, om man i det videre arbejde vedrørende dette lovforslag har denne landingsaftale i tanken. Vi må jo erkende, at vi på baggrund af de svenske landinger har været i stand til bl. a. i Vendsyssel at bygge en stor fiskeindustri op, som også har været til stor gavn for fiskerne. Havde vi ikke i dag haft de svenske landinger, ville vi heller ikke — det tror jeg mange må give mig medhold i — i førstehåndsledet have haft den pris på sild til konsum, som vi har set nu gennem længere tid, og det, jeg her har sagt om sild, kan meget passende også overføres på rødspætter og andre fiskearter.

Hr. Poul Dalsager stillede mig det spørgsmål, om vi ikke havde haft under overvejelse også at søge en landingsaftale gennemført med Norge, og jeg forstod, spørgsmålet skulle ses i relation til, at enkelte fiskere for nylig ifølge meddelelser i pressen var blevet nægtet adgang til at lande i norsk havn. Vi har haft denne tanke under overvejelse — det vil jeg gerne fremhæve her ved denne lejlighed — og jeg mener også at være vidende om, at der bl. a. i Vendsyssel, som jo er et stort fiskeområde, blandt fiskerne visse steder er ønske om, at man får en landingsaftale med Norge på linje med den, man allerede har med Sverige.

Dette ønske skal vel nok ses i relation til, at mange af fiskerne i Vendsyssel fisker rejer på områder, hvor det i visse perioder ville være af betydning om man kunne få lov til at gå ind til norsk havn med fangsten.

[Fiskeriministeren.]

Der er blevet nævnt en række andre spørgsmål. Jeg skal ikke nærmere komme ind på disse spørgsmål her ved lovforslagets første behandling. Jeg forstår, at der er ønske om at få et udvalgsarbejde, og her kan man vel passende nærmere drøfte disse forhold.

Til slut vil jeg dog gerne gøre en bemærkning, foranlediget af udtalelser fremsat af venstres ordfører, hr. Henry Sørensen, nemlig med hensyn til, om dette lovforslag tager sigte på at skade fiskernes interesser. Det er der jo ikke tale om, tværtimod. Lad mig her minde om, hvad jeg allerede har sagt om de svenske sildelandinger. Det er min opfattelse, at for så vidt dette lovforslag vedtages, vil man derved opnå en større smidighed inden for dette område af dansk erhvervsliv, og en sådan større smidighed vil også føre med sig, at fiskeindustrien vil have lettere ved, når der er tale om råvaremangel, at få de fornødne råvarer gennem udenlandske landinger. Derved kan man også få en mere kontinuerlig eksport løbende, og det er efter min opfattelse af en vis betydning, også for fiskerne. Hr. Henry Sørensen er jo ikke uvidende om, at den mangel, der har været på rødspætter til filet i visse perioder i 1966 og i 1965, bl. a. har ført med sig, at den danske fiskeindustri på visse eksportmarkeder, hvor denne varegruppe angår, har mistet terræn med det til følge, at der senere er kommet mindre efterspørgsel i førstehåndsledet, hvad der igen har ført til faldende priser, noget, der har ramt fiskerne og ikke fiskeindustrien. Jeg tror, det er klogt, når man skal tale om fiskernes interesser, at man også bedømmer spørgsmålet ud fra den synsvinkel, jeg her har skitseret.

Henry Sørensen. Ministeren indledte med et af ministerens normale ordudvalg, nemlig at han ville gerne lade falde en bemærkning om dit og dat. Jeg havde været nok så tilfreds, om ministeren ville have ladet falde nogle bemærkninger som svar på de spørgsmål, jeg stillede i min indledning. Det havde sikkert været af nytte for det høje tings medlemmer, om vi noget klarere havde fået angivet ministerens stilling til hans eget lovforslag og hans stilling til de betænkeligheder, jeg i min ordførertale har anført i

dag. Jeg må måske have lov at gøre den bemærkning, at de indledende bemærkninger, jeg kom med, jo ikke er grebet helt ud af luften, idet jeg har arbejdet i erhvervet på søen i 39 år; det skulle vel give en vis baggrund for dog at snakke med om sagerne.

Ministeren peger meget stærkt på, hvordan situationen ser ud i dag, og det tilskriver man faktisk den årsag, at der har været for lidt fisk. Alt er jo relativt. Jeg vil gerne have lov at sige det på den måde — og det bliver vel noget svært at forsvare — at netop i dag og i går har vi de mindste priser, der længe er set inden for det danske fiskeri, det gælder de to hovedkategorier rødspætter og sild — det høje tings medlemmer har jo i læsesalen rig anledning til at læse avisernes overskrifter i dag. Det forekommer mig at være på et noget uheldigt tidspunkt, ministeren argumenterer for fri indførsel udefra.

Men så må jeg til gengæld medgive ministeren, at jeg opfattede hans afsluttende bemærkninger således, at ministeren var villig til, at aftalerne skulle være gensidige aftaler, således at man vidste, hvor man stod; man skulle ikke aflevere mere, end man fik. Det synes jeg dog viser en forståelse for de synspunkter, jeg har fremført.

Jeg vil gerne sige til den ærede ordfører for socialdemokratiet, hr. Poul Dalsager, at det ville være ganske nyttigt, om hr. Poul Dalsager, når nu han kommer hjem og holder weekend, måske henvender sig til formanden for Hirtshals Fiskeriforening, som jo er en ret betydelig person netop i denne sammenhæng. Der kan der hentes mange værdifulde oplysninger om, hvordan det ser ud, set fra fiskernes side. Jeg synes ikke, man helt og holdent kan ignorere den side af sagen. Jeg tror ikke, der er nogen i fiskerierorganisationerne, der ikke er opmærksom på, at spørgsmålet også gælder arbejderne i land; men det må vel være mig tilgivet, hvis jeg også har en vis interesse i, at det danske fiskeri på søen kan bestå.

Efter disse bemærkninger vil jeg udtale håbet om, at vi kan få et sagligt og godt udvalgsarbejde.

Fiskeriministeren (*Risgaard Knudsen*): Ja, jeg kan kun bekræfte, at der på auktionerne landet over i går og i dag har

[Fiskeriministeren.]

været faldende priser; men det er jo noget, vi også har set tidligere.

Når jeg tager ordet igen, er det mere for at tilkendegive, at hvis man ikke får den smidighed, som jeg her efterlyser, er jeg bange for, at det meget let kan blive endnu værre. Jeg tror nemlig, at de prismæssige gyngeture, vi har været vidne til inden for de sidste to år på vore fiskeauktioner, også skal ses i relation til, at der har været perioder, hvor den danske fiskeindustri ikke har kunnet få de fornødne råvarer.

Hermed sluttede forhandlingen

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (From): Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om saltvandsfiskeri. (Om pligt til i visse tilfælde at løse fisketegn, om oprettelse af en fond til ophjælpning af fiskebestanden samt om opsynsmænd) [af Bjørn Larsen m. fl.].

(Lovforslaget (nr. 126) findes i tillæg A. sp. 2605, fremsættelsen i tidenden sp. 2576).

Første næstformand (From): Sammen med denne sag foretages den under punkt 3 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om ferskvandsfiskeri. (Om pligt til i visse tilfælde at løse fisketegn og om oprettelsen af en fond til ophjælpning af fiskebestanden) [af Bjørn Larsen m. fl.].

(Lovforslaget (nr. 127) findes i tillæg A. sp. 2611, fremsættelsen i tidenden sp. 2576).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Fiskeriministeren (Risgaard Knudsen):

Jeg vil gerne knytte nogle bemærkninger til de foreliggende lovforslag.

I henhold til § 1, stk. 8, i loven om saltvandsfiskeri, der i øvrigt er trykt som bilag til lovforslaget om ændring af nævnte lov, har nordiske statsborgere ret til at drive lystfiskeri med stang, pilk eller lignende håndredskaber på dansk fiskeriterritorium efter de af fiskeriministeren fastsatte regler, ligesom ministeren kan fastsætte regler om adgang for andre udenlandske statsborgere til at drive lystfiskeri i tilsvarende omfang. I overensstemmelse hermed er der i bekendtgørelse af 21. juni 1965 givet regler for udlændinges adgang til at drive lystfiskeri på dansk fiskeriterritorium. I henhold hertil skal andre udlændinge end de nordiske statsborgere, forinden fiskeriet påbegyndes, have indhentet skriftlig tilladelse fra en fiskerikontrolstation. Denne tilladelse udstedes uden betaling og afgift.

Nu ønsker man imidlertid fra forslagsstillernes side, at de nævnte udlændinge ikke alene skal behandles anderledes og ringere end danske statsborgere, men også ringere end turister fra de nordiske lande, idet man ønsker, at de skal betale en særlig afgift for at få adgang til at drive lystfiskeri. Samtidig har jeg bemærket mig, at man øjensynlig ikke mener, at udlændinge som hidtil skal have lov til at anvende pilk til fiskeri.

Jeg skal imidlertid ikke lægge skjul på, at jeg for mit eget vedkommende vil tillade mig at sætte et stort spørgsmålstegn ved, om det kan være en klog og rigtig foranstaltning at gennemføre de foreliggende to lovforslag. Når man ved, hvor betydelige indtægter turismen nu i en årrække har bragt til landet, og har hørt og læst om, hvor kraftigt turister reagerer i tilfælde, hvor de har indtryk af, at de behandles ringere end landets egne borgere, så tror jeg, at man skal betænke sig meget, inden man vedtager en så udpræget forskelsbehandling som foreslået med hensyn til adgang til et lystfiskeri, der for visse turister indgår som et attraktivt led i deres ferieadsprelser. Jeg kan ikke forestille mig, at de forholdsvis små indtægter, som den foreslåede afgiftsordning må antages at ville kunne indbringe, kan opveje det, man risikerer at tabe ved en forskelsbehandling i form af utilfredse turister.

Jeg vil i denne forbindelse gerne sige, at